

پرورش کتان- تولید و مدیریت (قسمت اول)

Flaxseed – Production and management (part one)

کامبیز فروزان

Kforoozan@ordc.ir

قائم مقام اجرایی مدیر عامل در حوزه تولید کارشناس ارشد زراعت، شرکت توسعه کشت دانه‌های روغنی

مقدمه :

هکتار می‌رسد کشاورزان کانادایی به دو علت کتان را برای کشت مورد توجه قرار می‌دهند.

کتان گیاهی خود بارور است که به صورت گسترده با اقلیم‌های گرم جهان سازگار شده است. نام علمی کتان *Linum usitatissimum* است. به لحاظ ادبی واژه Usitatissimum به معنی بسیار سودمند است. کتان دارای مصارف متعدد است و دانه آن در صنعت- غذا و تغذیه حیوانات مورد استفاده قرار می‌گیرد. در سال ۲۰۱۴ بر پایه گزارش وزارت بهداشت کانادا این نکته به اثبات رسیده است که خوردن مستقیم تخم کتان باعث کاهش میزان کلسترول که اصلی‌ترین عامل سکنه‌های قلبی است می‌گردد. کاه کتان دارای فیبر است که می‌تواند در حوزه‌های مختلف از تهیه الیاف تا تهیه اجزای اتومبیل به کار برود. به نظر می‌رسد که مبدأ و منشأ کتان آسیای میانه و مناطقی از هندوستان باشد. کتان گیاهی قدیمی است که تاریخ آن به ۷۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح بر می‌گردد. از فیبر ساقه و روغن دانه در تمدن‌های مصر و آسیا میانه بهره‌برداری شده است. کتان یکی از اولین گیاهانی است که به کانادا آورده شد که این امر در سال ۱۶۱۷ در شهر کبک رخ داد. برنامه‌های آزمایشی بر روی این گیاه به سال ۱۸۸۸ و مزارع تحقیقاتی دپارتمان کشاورزی کانادا بر می‌گردد. غلات و کتان به عنوان زراعت اول در غرب کانادا مورد کشت و زرع قرار می‌گیرند. میزان سطوح کشت کتان در کانادا به ۴۰۰ تا ۸۰۰ هزار

۱- ارزش آن در تناوب زراعی

۲- بازگشت خوب و مطمئن سرمایه (گیاه کم نیاز) کتان گیاهی مهم است که در شکستن سیکل بیماری‌ها و جمعیت حشرات که بر روی غلات و دانه‌های روغنی دیده می‌شود نقش مهمی را ایفا می‌نماید. کتان یک گیاه مناسب برای بازگشت سرمایه در کشاورزی محسوب می‌شود در حال حاضر ارقام کتان به روشی اصلاح شده‌اند که میزان اسیدآلفالینولنیک (ALA) و میزان عدد یدی موجود در دانه افزوده شده است. وجود عدد یدی بالا یک معیار مهم برای ظرفیت خشک شدن آن محسوب می‌شود که در تهیه لینولئوم جوهرهای چاپ رنگ‌های ساختمانی و... حائز اهمیت است. فیبر موجود در ساقه کتان در ظهور صنعت فیبرهای زیستی نقش کلیدی ایفا می‌کند الیاف موجود در کتان دوام مناسب و وزن اندک در صنایع تولیدی دارد.

تناوب زراعی:

کتان گیاهی سازگار برای ورود در تناوب زراعی محسوب می‌شود. وجود کتان شرایطی را برای کشاورزان ایجاد می‌کند که بتوانند جایگزینی برای غلات (گندم بهاره و پاییزه گندم جو و یولاف) و سایر دانه‌های روغنی (کانولا و خردل) و حبوبات (نخود، عدس و سویا) داشته باشند. با کنترل مناسب علف‌های هرز فاکتورهای اصلی که می‌تواند عملکرد کتان را

رسیدن به یک عملکرد ایده‌آل در زراعت کتان مناسب‌اند. بعد از رویش کتان مقادیر اندکی کاه باقی می‌ماند که می‌تواند احتمال فرسایش آبی و بادی را فراهم نماید به این دلیل کتان باید بعد تناوب غلات قرار بگیرد. عملکرد کتان در طی دوران گلدهی در اثر حرارت بالا تحت تأثیر قرار می‌گیرد.
ادامه دارد...

تحت تأثیر دهد خشکسالی زیاد، بودن رطوبت خاک تراکم گیاه و تنش گرمایی می‌باشد. به واسطه خصوصیت سطحی بودن ریشه این گیاه ۷۰ سانتیمتر بالایی ریشه کتان مسئولیت جذب حداقل ۹۵ درصد از نیازهای آب و مواد غذایی را برعهده دارد و بر این اساس شرایطی را ایجاد می‌کند که زراعت بعدی بتواند آب و مواد غذایی در عمق کمتر از ۷۰ سانتیمتر جذب کند. خاک‌های دارای بافت متوسط تا سنگین برای